

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบทางสังคมจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน
กรณีศึกษา: บ้านปางแสงทอง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายชัชพงศ์ ทองขัน

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
ศ.ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางสังคมจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน กรณีศึกษา: บ้านปางแสงทอง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาผลกระทบทางสังคมในด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์และด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิตที่เกิดจากโครงการก่อสร้างระบบขนส่งด้วยสายพาน เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน ของหมู่บ้านปางแสงทอง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ 2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม การประชุมกลุ่มย่อยและแบบสอบถามในประเด็นผลกระทบทางสังคมด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์และด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

ผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งเป็นผลกระทบทางลบ เช่น หากมีการตั้งสถานี Pulley บริเวณคอกยี่ได้ และตั้ง เสาตัก ที่บริเวณป่าชุมชนคอกยี่เหนือ จะต้องมีการเบิกพื้นที่ 2 ไร่ เพื่อทำเป็นจุดตั้งสถานีและเสา ทำให้คาดว่า จะใช้พื้นที่มากกว่า 1 ไร่ จะมีผลกระทบต่อพื้นที่ป่าชุมชน ด้านน้ำและการใช้น้ำ แหล่งน้ำบาดาล มีผลกระทบทางลบเกี่ยวกับน้ำบาดาล ที่อาจทำให้เป็นผลกระทบต่อแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค ในพื้นที่บริเวณคอกยี่ได้ซึ่งเป็นป่าชุมชน ประชาชนมีโครงการขุดเจาะน้ำบาดาลของหมู่บ้าน หากมีการตั้งเสาตรงจุดน้ำบาดาลชาวบ้านกลัวจะเกิด

ผลกระทบต่อน้ำบาดาล และด้านคมนาคม ความปลอดภัยของประชาชนภายในหมู่บ้าน และมีความกังวลของประชาชนในหมู่บ้านปงแสงทองคือ อาจมีเสียงของรถในการขนส่งวัสดุก่อสร้างหรือรถแบ็คโฮทำการขุดหรือปรับพื้นที่ในช่วงของเวลาเข้าออก และการขนส่งวัสดุอุปกรณ์เข้า ออก อาจทำให้ถนนเกิดการพังหรือเสียหาย

ผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณภาพชีวิต ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิต อาจจะมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นมีผลกระทบทางลบ แสดงว่าในช่วงที่มีการก่อสร้างโครงการฯ อาจจะมีผลกระทบต่อประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นเกี่ยวกับป่าชุมชนได้

ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ชาวบ้านต้องการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเริ่มเข้ามาของโครงการ เพื่อต้องการหาแนวทางจัดการกับพื้นที่ป่าชุมชนที่มีการก่อสร้างจุดตั้งเสา ต้องการให้โครงการเข้ามาทำประชาวิจารณ์กับชาวบ้านอีกครั้งหนึ่ง หากเริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงการระบบขนส่งด้วยสายพาน

Independent Study Title Social Impacts from Chiang Mai – Mae Hong Son Rope Way Project: A Case Study of Ban Pongsangtong, Kre lek sub-district, Mae Tang District, Chiang Mai Province.

Author Mr. Chadpong Tongkun

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor Professor Dr. Anurak Panyanuwat

Abstract

The study on “Social Impacts from Chiang Mai – Mae Hong Son: A Case Study of Rope way Project: Ban Pongsangtong, Kre lek sub district, Mae Tang District, Chiang Mai Province.” had two objectives. The first was to study the social effects on the human value and the life quality from the project in building mass transportation by using pulley from Chiang Mai to Mae Hong Son of Bang Pong Saeng Thong, Khee Lek Sub-district, Mae Taeng District, Chiang Mai province. The second objective was to study the ways to administer and have preventive measures for the problems which may occur in the future.

The researcher collected the data by using observation method both with participation and without participation. There were also small group meetings and the distributing of questionnaires asking about the social effects on the benefits of using human value and the life quality.

The results of the study showed that the benefits of using human value were the benefits of land use, community land areas which would have the negative effects such as if there were a pulley station in Doi Tai area and the main pole were at Doi Nue community land areas, there would be 2 rai of land excavation. This would be for the pulley station and poles in which there was an expectation that more than one rai would be needed and would have the effects on the community land areas and on water, water utilization, and underground water resource. The

effects on the underground water resource would have effects on the water resources for home consumption. In Doi Tai area which is the community land areas, people had the plan to dig the village underground water. If there would be poles at the spots where the underground water would be dug, the villagers were concerned that it would have effects on their underground water and their communication and the safety of villagers. The concern of villagers in Pong Saeng Thong village was that there would noise from the cars transporting building materials, or the noise from the backhoe which dig or adapt the area. These would damage the roads.

The results of the study also found that for the life quality such as economic, social and ways of life would have negative effects on local traditions and culture. This meant that during the construction time, there would be effects on local traditions and culture which are related to community land areas.

The study found the measures to prevent the problems which might occur in the future. These were the villagers would like to have participation in the starting of the project in order to find the ways to manage their community land areas especially the ones that would be the sites for the poles. They also would like to have public hearing again once there would be a plan to build this mass transportation by using pulley.